

Tema 14. L'Esperit Sant i la seva acció a l'Església

L'acció de l'Esperit Sant es duu a terme a l'Església per mitjà dels sacraments. Solem dir que l'Esperit Sant és com l'ànima de l'Església, perquè hi duu a terme algunes de les funcions que l'ànima duu a terme en el cos: la vivifica, l'empeny a la missió, l'unifica en l'amor. És el mestre interior que parla al cor de l'home, li descobreix els misteris de Déu, li fa discernir el que és agradable a Déu.

25/01/2023

Índex

- L'Esperit Sant
 - L'enviament de l'Esperit Sant
 - La seva acció a l'Església
 - Bibliografia bàsica
-

L'Esperit Sant

En la Sagrada Escripura, l'Esperit Sant és anomenat amb diferents noms: Do, Senyor, Esperit de Déu, Esperit de Veritat i Paràclit, entre d'altres. Cadascuna d'aquestes paraules ens indica alguna cosa de la Tercera Persona de la Santíssima Trinitat. És “Do”, perquè el Pare i el

Fill ens el donen: l'Esperit ha vingut a viure als nostres cors (*Ga* 4, 6), Ell va venir per quedar-se sempre amb els homes. A més, d'Ell procedeixen totes les gràcies i dons, la més gran de les quals és la vida eterna amb les altres Persones divines. En Ell tenim accés al Pare pel Fill.

L'Esperit és “Senyor” i “Esperit de Déu”, que en la Sagrada Escriptura són noms que s'atribueixen només a Déu, perquè és Déu amb el Pare i el Fill. És “Esperit de Veritat”, perquè ens ensenya tot el que Crist ens ha revelat, perquè guia i manté l'Església en la veritat. És l'“altre” Paràclit (Consolador, Advocat) promès per Crist, que és el primer Paràclit. El text grec diu “un altre” Paràclit i no un paràclit “diferent” per assenyalar la comunió i la continuïtat entre Crist i l'Esperit.

En el símbol nicenoconstantinopolità resem: «Crec en l'Esperit Sant, que és

Senyor i infon la vida, que procedeix del Pare i del Fill i que amb el Pare i el Fill és adorat i glorificat, que parlà per boca dels profetes». En aquesta frase els Pares del Concili de Constantinoble (a. 381) van voler posar algunes de les expressions bíbliques amb què es denominava l'Esperit. En dir que “infon la vida” es referien al do que Déu fa de la vida divina a l'home. Per ser Senyor i infondre la vida, és Déu i rep la mateixa adoració que les altres dues Persones divines i la rep amb elles. Al final de la frase han volgut assenyalar la missió de l'Esperit: parlà per boca dels profetes. Els profetes són aquells que van parlar en nom de Déu moguts per l'Esperit. L'obra reveladora de l'Esperit en les profecies de l'Antic Testament troba la seva plenitud en el misteri de Jesucrist, la Paraula definitiva de Déu.

«Amb quins símbols es representa l'Esperit Sant? Són nombrosos: l'aigua viva, que brolla del cor traspassat de Crist i apaga la set dels batejats; la unció amb l'oli, que és el signe sacramental de la Confirmació; el foc, que transforma tot el que toca; el núvol, fosc o lluminós, en què es revela la glòria divina; la imposició de les mans, per la qual és donat l'Esperit; el colom, que baixa sobre Crist i es posa sobre ell en el baptisme».^[1]

L'enviament de l'Esperit Sant

L'Esperit Sant actua amb el Pare i el Fill des del començament a la consumació del disseny de la nostra salvació. Però és revelat, donat, reconegut i acollit com a Persona en els “darrers temps”, inaugurats amb l'Encarnació redemptora del Fill.^[2] Per obra de l'Esperit, el Fill de Déu va prendre carn a les entranyes de la Verge Maria. L'Esperit el va ungir des

de l'inici; per això, Jesucrist és el Messies des de l'inici de la seva humanitat (*Lc* 1, 35). Ell revela l'Esperit en el seu ensenyament, complint la promesa feta als Pares (*Lc* 4, 18 s.), i el comunica a l'Església naixent, alenant sobre els Apòstols després de la seva Resurrecció.^[3] En la Pentecosta, l'Esperit va ser enviat per quedar-se des d'aleshores a l'Església, el Cos místic de Crist, per vivificar-la i guiar-la amb els seus dons i amb la seva presència. Ell és en ella com ha estat en el Verb Encarnat. Per això també es diu que l'Església és Temple de l'Esperit Sant.

El dia de Pentecosta l'Esperit va baixar sobre els Apòstols i els primers deixebles, i va mostrar amb signes externs la vivificació de l'Església fundada per Crist. La Missió de Crist i de l'Esperit esdevé la Missió de l'Església, enviada per anunciar i difondre el misteri de la comunió trinitària.^[4] L'Esperit fa

entrar el món en els “últims temps”, en el temps de l'Església.

L'animació de l'Església per l'Esperit Sant garanteix que s'aprofundeixi, que es conservi sempre viu i sense pèrdua, tot el que Crist va dir i va ensenyar durant els dies en què va viure a la terra fins a la seva Ascensió; a més, per la celebració-administració dels sagraments, l'Esperit santifica l'Església i els fidels, i fa que aquesta continuï sempre portant les ànimes a Déu.

«Per què són inseparables la missió del Fill i de l'Esperit Sant? En la Trinitat indivisible, el Fill i l'Esperit són distints però inseparables. En efecte, des del principi fins a la fi dels temps, quan el Pare envia el seu Fill, envia també el seu Esperit que ens uneix a Crist en la fe, perquè puguem, com a fills adoptius, anomenar Déu “Pare” (*Rm* 8, 15). L'Esperit és invisible, però el

coneixem a través de la seva acció quan ens revela el Verb i quan actua en l'Església». ^[5]

«La vinguda solemne de l'Esperit el dia de la Pentecosta no fou un esdeveniment aïllat. Amb prou feines hi ha una pàgina dels Fets dels Apòstols que no ens parli d'Ell i de l'acció per la qual guia, dirigeix i anima la vida i les obres de la primitiva comunitat cristiana [...] Aquesta realitat profunda que ens dona a conèixer el text de l'Escriptura Santa, no és un record del passat, una edat d'or de l'Església que hagués quedat endarrerida en la història. És, per damunt de les misèries i dels pecats de cadascun de nosaltres, la realitat també de l'Església d'avui i de l'Església de tots els temps». ^[6]

La seva acció a l'Església

L'Esperit Sant actua sempre amb Crist, des de Crist, i conformant els

cristians amb Crist. La seva acció es duu a terme a l'Església per mitjà dels sagraments. En aquests, Crist comunica el seu Esperit als membres del seu Cos, i els ofereix la gràcia de Déu, que dona fruits de vida nova, segons l'Esperit. L'Esperit Sant també actua donant gràcies especials a alguns cristians per al bé de tota l'Església, i és el Mestre, recordant a tots els cristians allò que Crist ha revelat (*Jn 14, 25 s.*). Crist i l'Esperit són “les dues mans de Déu”, les dues missions d'on ha sortit l'Església (sant Ireneu de Lió).

«L'Esperit edifica, anima i santifica l'Església: Esperit d'Amor, retorna als batejats la semblança divina perduda a causa del pecat i els fa viure en Crist, de la mateixa Vida de la Trinitat Santa. Els envia a donar testimoni de la Veritat de Crist i els organitza en les seves mútues funcions, per tal que tots donin “el fruit de l'Esperit” (*Ga 5, 22*)».^[7]

Quan en el Credo diem que “crec en l’Esperit Sant; la Santa Església Catòlica”, estem afirmant que creiem en l’Esperit Sant que actua a l’Església, santificant-la, edificant-la segons la mesura de Crist, animant-la a dur a terme la missió que té confiada. Tot i que l’expressió literal en les llengües vernacles sembli que afirma que l’acte de fe està dirigit cap a l’Església, no és així en la llengua llatina. L’acte de fe es dirigeix a Déu, i no a les obres de Déu. L’Església és una obra de Déu, i en el credo afirmem que creiem que és una obra de Déu.^[8]

Solem dir que l’Esperit Sant és *com* l’ànima de l’Església, perquè hi fa algunes de les funcions que l’ànima fa al cos: la vivifica, l’empeny a la missió, la unifica en l’amor. Però la relació de l’Esperit Sant amb l’Església no és igual a la que existeix entre l’ànima i el cos humà, que formen una persona. Per això no

diem que l'Església és la personificació de l'Esperit ni una encarnació seva.

L'acció de l'Esperit Sant a l'Església també es concreta en el seu influx continuat en l'ànima de tots els cristians. En efecte, a més de la seva acció en els sagraments, l'Esperit ens fa créixer en Crist, fins que tinguem l'estatura de l'home perfecte. És el mestre interior que parla al cor de l'home, li descobreix els misteris de Déu, li fa discernir el que és agradable a Déu, la seva Voluntat divina i amorosa per a cadascú.

L'Esperit ens ensenya a adreçar-nos a Déu, a parlar amb Ell (*Rm 8, 26*), i ens ajuda a avaluar-ho tot amb el sentit de la fe.

Aquest do de l'Esperit ens ajuda a percebre les coses, els esdeveniments, les persones, els moviments interiors de l'ànima, i a valorar-los segons ens apropen o ens

aparten de Déu. També ens fa descobrir com els podem orientar a la plenitud a la qual estan cridats, i ajudar-los així a col·laborar en la construcció del regne de Déu.

L'acció de l'Esperit Sant a l'Església és, per tant, molt variada: actua en la jerarquia, en els sagraments, a través dels dons no sacramentals i a l'interior del cor de cada cristià, i arriba fins als racons més íntims del cos eclesial. I està dirigida a unificar amb Crist tots els homes i, per aquest mitjà, a unir la humanitat i portar la creació fins aquella plenitud a la qual Déu l'havia destinat (*Rm 8, 19-22*). Com que està tan íntimament unida a la missió de l'Església i hi actua, normalment no diem que l'Església substitueix la missió de Crist i de l'Esperit o que n'augmenta alguna cosa, sinó que més aviat prolonga la missió de Crist i fa presents les dues missions divines.

Per tot el que s'ha dit, l'Església és el “temple de l'Esperit Sant”, perquè resideix en el cos que és l'Església: en el seu Cap i en els seus membres; a més, edifica l'Església en la caritat amb la Paraula de Déu, els sagraments, les virtuts i els carismes.

^[9] Com que el veritable temple de l'Esperit Sant va ser Crist (*Jn 2, 19-22*), aquesta imatge també assenyala que cada cristià és Església i temple de l'Esperit Sant. Els carismes són dons especials de l'Esperit Sant atorgats a cada u per al bé dels homes, per a les necessitats del món i, en particular, per a l'edificació de l'Església, al Magisteri de la qual pertoca de discernir-los (*1 Te 5, 20-22*).^[10]

Miguel de Salis

Bibliografia bàsica

— *Catecisme de l'Església Catòlica*, 683-701; 731-741.

— *Compendi del Catecisme de l'Església Catòlica*, 136-146.

— Sant Joan Pau II, *Catequesis sobre el Espíritu Santo* (agost-desembre del 1989).

— Francesc, *Audiència general*, 17.III. 2021.

.....

[1] *Compendi del Catecisme de l'Església Catòlica*, núm. 139. D'ara endavant, *Compendi*.

[2] *Catecisme de l'Església Catòlica*, núm. 686, d'ara endavant, *Catecisme*.

[3] *Compendi*, 143.

[4] *Compendi*, 144.

[5] *Compendi*, 137.

[6] Sant Josepmaria Escrivá, *És Crist que passa*, núm. 127 s.

[7] *Compendi*, 145.

[8] Cf. *Catecisme*, 750.

[9] “Quan invoquis, doncs, Déu Pare, recorda que ha estat l’Esperit qui, en moure la teva ànima, t’ha donat aquesta oració. Si no existís l’Esperit Sant, no hi hauria a l’Església cap paraula de saviesa o de ciència, perquè està escrit: rep el do del coneixement per obra del mateix Esperit (1 Co 12, 8)... Si l’Esperit Sant no fos present, l’Església no existiria. Però si l’Església existeix, és segur que l’Esperit Sant no falta”. S. Joan Crisòstom, *ermones panegyrici in solemnitates D. N. Iesu Christi*, hom. 1, *De Sancta Pentecostes*, núm. 3-4 (p. 50,457).

[10] *Compendi*, 160.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/tema-14-lesperit-
sant-i-la-seva-accio-a-lesglesia/](https://opusdei.org/ca/article/tema-14-lesperit-sant-i-la-seva-accio-a-lesglesia/)
(28/03/2026)